

KORRESPONDENT

HANDLOWY, PRZEMYSŁOWY

I

Korrespondent Handlowy, Przemysłowy i Rolniczy, wychodzi

ROLNICZY

(dwa razy na tydzień przy
Zecie Warszawskiej.)

Dnia 21 Czerwca

N^{ro} 48.

Roku 1843.

KILKA SŁÓW O DZIELKU POD TYTUŁEM »MYCIE OWCZĘJ WELNY.«

Rozwodzić się nad tem ile wełna owiec cienko welnistych, była i jest używana do opędzania niezbędnych potrzeb, byłoby zbyt bezużytecznym. Chcę tu tylko powiedzieć, że oprócz przymiotów właściwych wełnie merynosów, doskonałe oczyszczenie, oraz wymycie jej w taki sposób, aby po wypraniu przedstawiała się taką, jaką fabrykant pragnie otrzymać, tak aby pod względem białości, czystości i w innych przymiotach, nie do życzenia nie zostawiała, to powtarzam że doskonałe wymycie stanowi o większej lub mniejszej wartości i cenie wełny.

Hodujący więc owce na mycie wełny szczególniejszą uwagę powinni poświęcić. Bo lubo niezaprzeczoną jest rzeczą, że przez pranie nie może się stać wełna ani lepszą, ani szlachetniejszą, ani cieńszą, jednakże o jej największą czystość najwięcej dbać należy.

Okoliczność ta tem większej jest jeszcze wagi, skoro zastanowimy się, ile wpływu wywiera sposób postępowania przy tej czynności, nie tylko na czystość wełny, ale zarazem na stan zdrowia owiec, zwierząt tak delikatnych.

Przedmiot ten tak ważny w hodowli owiec oddawna zajmował, i ciągle zajmuje myślących gospodarzy i handlujących wełną, nad podaniem w tej mierze stosownych środków przy jej myciu.

Właśnie od czasu, jak owczarstwo na wyższym doskonałości stopniu stało, od czasu kiedy z postępem cywilizacji i potrzebowanie doskonalszej wełny do lepszych wyrobów powiększyło się, wreszcie od czasu kiedy nauki przybywać zaczęły w pomoc przemysłowi gospodarstwu; od tego mówię czasu nieustannie, wiele rozprawiano, wiele myśli rzucono, liczne doświadczenia robiono, nad udoskonaleniem sposobu czyszczenia i dobrego mycia wełny. Wszystko to skreślały pióra, ale po większej części w pismach czasowych; a całości tych spostrzeżeń i doświadczeń nasza szczególniejsza literatura gospodarska, dotąd nieposiadała. Szczera przecież chęć stania się w tym względzie użytecznym, dopełniła ten niedostatek przez wysłanie świeżo z pod prasy drukarskiej dziełko pod tytułem: »Mycie owczej wełny, podług naj-

nowszych sposobów, oraz ocenienie ich skutków, opartyh na teorji i doświadczeniu przez Doktora Karola Wilhelmia Kahler, przekład Wincentego Józefowicza, Proj. Inst: Gosp: Wiejs: i Leśn.«

Dziełko to mieści w sobie co następuje: Uwag nad roślinnymi środkami skutecznie na mycie wełny wpływającymi, tak pod względem przyrodzonym jakoteż przemysłowym; — o rodzajach zanieczyszczenia i oczyszczania wełny; — o wyborze wody do mycia; — o użyciu kartofli do prania wełny — o praniu mąką — o myciu odwarem ze słodzin — o myciu za pomocą alkaliów, mydeł, ługu. Dalej rozbiera metodę Wagnera która się zasadza na użyciu wody ogrzanej do mycia. — Metodę prania podaną przez p. Prejsa — Pranie na zimno przez p. Andre. — Rady pana Mentzel. W końcu przedstawia okoliczności na które względ mieć należy, ażeby mycie pomyślnie i prędko uskutecznić, oraz o sztucznem praniu — o myciu owiec bez pławienia. — Nakoniec przedstawia rzecz o suszeniu wełny po umyciu.

Dziełko to zawierające jak widzimy różne sposoby przy myciu wełny, oraz użycie różnych środków ułatwiających w niektórych razach to działanie, tem ważniejszem jest dla gospodarzy i handlujących wełną, że rozbierając podawane środki sposobem praktycznym i teoretycznym a tem bardziej na doświadczeniach światłych ludzi oparte; postawi wszystkich producentów wełny i właścicieli owczarni w możności rozróżnienia w wielu razach prawdy od fałszu, a zarazem poznania i używania tego, co rzeczywiście do użytku posługuje, a łatwego uchronienia się od tego co by na straty i szkodę narazić mogło. Dla osiągnięcia bowiem zamierzonego celu w myciu wełny jak z jednej strony nie godzi się porzucać naturalnych, powszechnie znanych a zwłaszcza doświadczeniem uznanych za dobre sposobów, tak z drugiej strony chwytnie się bardzo sztucznych, podanych w nowszych czasach środków, nie zasługuje bardzo na pochwałę. Bo to co w jednym miejscu lub w pewnym razie pomódz, w drugim zaszkodzić bardzo może.

Niektóre z tych sposobów i środków mogą być takie, że nie zalecają się ani stosownością i prostotą, ani też łatwym wykonaniem i pomyślnym skutkiem, raz dla tego że z wielką połączone są trudnościami, powtóre że dużo pracy, czasu i kosztów wymagają, a co jeszcze wię-

cję wymagają wiele technicznej wprawy i różnorodnych wiadomości, które nawet obcemu dla gospodarzy być muszą.

Chociaż nierozsądkiem byłoby uciekać się do innych środków mycia wełny, mogące przyjść do tego łatwiejszymi sposobami; zdarzać się przecież mogą okoliczności już to miejscowe, już to chwilowe, które wymagają użycia środków sztucznych. Korzystają zatem jest rzeczą, obeznać się ze środkami w dziełku wspomnianem zebranymi, ażeby wśledzić którego z nich użyć w razie potrzeby przy myciu wełny.

Zachwalać jedne lub też ganieć drugie sposoby prania nie można—pamiętać bowiem potrzeba na to, że skuteczność zastosowania tych sposobów lub użycia podanych środków, zależy od klimatu, pory roku, wody, rodzaju tłuściwości potowej owiec, od zručności i wprawy ludzi i t. p. okoliczności. Spodziewać się jednakże należy że właściciele owczarni mając pod ręką wspomniane dziełko oraz pamiętając na własne i zarazem ogólne dobro, niezaniebają robienia w tym przedmiocie oświadczeń, gdyż one wskażą im który ze sposobów podanych do miejsca i okoliczności z korzyścią zastosowany być może.

Ch.....

ZDANIE SPRAWY BANKU POLSKIEGO ZA r. 1842.

2. Pożyczki na zastawy.

(Dokończenie.)

2. Magazyny.

Łatwa sposobność sprzedaży w ciągu r. 1842 zboża, usuwała potrzebę udawania się do Banku o pomoc w zaliczeniach na ten przedmiot; jakoż w małej nader częściej korzystano z urządzonych Magazynów, i ogólny ruch zboża złożonego w składach Banku w r. 1842 wynosił:

- a) w Magazynie w Nowymdworze, przez prywatnych i Intendenturę czynnej Armji korey 16.514.
- b) w Magazynie Włocławskim, przez prywatnych korey 7.764.

Pozostałość zaś na rok 1843 wynosił:

w Magazynie 1m korey 2352
 w Magazynie 2m — 2685

Ruch wełny tudzież innych towarów w Składzie Warszawskim był następujący:

	Węlny cent:	Innych towarów cent:
Pozostało z końcem r. 1841	3.023	3.802
Złożono	8.666	2.710
Było razem	11.689	6.512
Wydano w ciągu roku	9.694	3.381
Pozostało na rok 1843	1.995	3.131

W porównaniu przeto z rokiem 1841, mniej znacznie składano tak wełny jako i towarów.

3) Kanał Augustowski.

Osiągnięty dochód z opłaty myta, wynosił rub. sr. 1.943 k. 24 1/2. Splaw tylko drzewa miał miejsce. Nader niski stan wody utrudzał i w tym roku żegluga. Wykonane były w ciągu roku niektóre roboty zachowawcze i naprawy, w miarę zasługi tego potrzeby. Protokoły odbiorcze wszystkich wykonanych przy Kanale robót, wkrótce przez właściwą Władzę sprawdzone być mają, co gdy nastąpi, przyspieszony będzie obrachunek z nakładów

Bankowych, i ostateczne urządzenie stosunków ze Skarbem z tego przedsięwzięcia.

Sprzedaż drzewa w lasach Płockich i Augustowskich z której przewyżka przeznaczona jest na pokrycie awansów na Kanał danych, przedstawia następujący rezultat:

A. w lasach Płockich.

Pozostało z r. 1841 drzewa towarne sztuk	480
Zakupiono z cięć przez Komisję Rządową Przychodów i Skarbu wskazanych, drzewa sztuk	20,727
Było razem sztuk	21,207

Z tego sprzedano:

w Gdansk	sztuk 18,566	
w Kraju	— 2,297	» » » 20,863
Pozostało na rok 1843 sztuk		344

B. w lasach Augustowskich

Pozostało w roku 1841 drzewa towarne sztuk	9,999
sążni — — — —	19,175 1/2
dokupiono sążni — —	4,055
» »	55,959
Było razem sążni 23,230 1/2, sztuk	65,958

Sprzedano:

za granicą	sążni 600	sztuk 56,578
w Kraju	1,496 1/2	

Pozostało na rok 1843 » 21,134 sztuk 9,080

Kontrakt z Komisją Rządową Przychodów i Skarbu o tę sprzedaż drzewa, kończy się w roku bieżącym.

Tartak w Jaworze siłą pary poruszany, dostarczył przeszło 600 kóp bali i tarcie, które sprzedano po cenach pokrywających nakłady, z pewną jeszcze w zyskach przewyżką.

4) Fabryka Machin na Solcu.

Fabryka Machin na Solcu, utrzymywała się w ciągu roku 1842, o własnych prawie siłach. Obstalunki jej były większe jak w roku upłynionym, przyjęła ich bowiem za rub. sr. — — — — 260,000
 a wykonała za — — — — 220,000

Do najważniejszych należą: zamówione dla Górnictwa do Zakładów w Dąbrowie dwie maszyny o sile 80 koni. Są to największe jakie dotąd w tej fabryce budowane były. Fabryka wykonała także w ciągu roku kolosalne pomniki z płaskorzeźbami, do mostu wiszącego pod Brześciem Litewskim, oraz piękne odlewy kolumn do Kościoła S. Karola Boromeusza w Warszawie. Na wzmiankę zasługuje także zaprowadzone w tym Zakładzie oświetlenie gazem, który fabryka dostarczać może w znacznej ilości, po cenie umiarkowanej, a tem samem przyczynić się do upowszechnienia tego rodzaju oświetlenia, w innych Zakładach Warszawy.

Warzelnia Soli w Ciechocinku.

Produkcja Soli w roku 1842, wynosi cent. 120.531, a zatem najwyższa jest ze wszystkich lat istnienia tej Warzelnii; od produkcji zaś roku 1841, wyższa o cent. 13.943; bliżkiem więc jest spełnienie zamiarów Banku, doprowadzenia produkcji rocznej do 100.000 cent. Berlin czyli 126,875 cent. polskich. W otwór Nr 1 głębokości stóp 912 cali 6, wpuszczono pompy drewniane, i przysposobione rury miedziane, przez które za pomocą maszyny parowej o sile 12 koni, otwór ten dostarcza przeszło 4° Solanki.—Pogłębienie otworu Nr 2 postępuje i dochodzi już 430 stóp.

G ó r n i c t w o.

Podług Sprawozdania za rok 1841, w Okręgu wschodnim Zakładów Górniczych, pozostawały jeszcze do wykończenia, Pudlingarnia w Brodach i Walcownia w Nietulisku. Pierwsza już do puszczenia w obieg przygotowaną została, drugiej budowa opóźniła się z powodu zamierzonego wprowadzenia kół wirowych, do których urządzenia, czynione były dalsze przygotowania.

Wszystkie w tym Okręgu Zakłady, były w ciągu r. 1842 czynne, nie wyłączając pieców Starachowickich, które oczekiwały na odbiór przez Administratora Zakładów Górniczych. Budowa drogi bitej od Bzina do Zadow, na całej jej długości, znacznie została posunięta.

W Okręgu Zachodnim w Hucie Bankowej, zaszła potrzeba powiększenia dmiającej siły przy wielkich piecach, przez przydanie dwóch wielkich machin nowych zbalansierami, i tych budowa w Zakładzie Machin na Solcu, zarządzoną została. W Niwce zajmowano się zmianą szynierji poruszającej, niemniej robiono przygotowania, do zaprowadzenia kół turbinowych; z tego powodu prócz pieców Pudlingowych i Walcowni, piece Wielkie w nieczynności zostawały.

Ogólna produkcja żelaza surowego w ciągu r. 1842, czyniła w obu Okręgach cent: 251,037 funt: 41. Jest ona najwyższą, jakiej w żadnym nie osiągnięto roku; o ile zaś produkcja żelaza na węglu ziemnym w Zakładach Okręgu Zachodniego, odpowie oczekiwaniu, produkcja ogólna rocznie przeszła w dwójnasób jeszcze powiększoną być może.

Produkcja cynku również postąpiła w roku 1842. Wydobyto galmenu kibli 135,796; więcej przeto jak w r. poprzedzającym o kibli 11,474. Cynku w cegielkach, uprodukowano cent: 59,923 funt: 20, zatem więcej jak w roku 1841 o cent: 3067 funt: 20 Cynku w blasze, uprodukowano cent: 10,858 funt: 79 a zatem więcej od produkcji roku 1841 o cent: 1879 funt: 21.

Przedsięwzięte prace do osuszenia kopalń Olkuskich i kopalni Zychceice, galman zawierających, ciągle prowadzone były z coraz więcej ugruntowaną nadzieją, osiągnięcia zamierzonego skutku.

Osuszone, rozszerzone i odkryte kopalnie węgla kamiennego, ułatwiają dostawę tego materiału, którego w roku 1842 wydobyto korey 1,118,707; więcej przeto jak w roku 1841 o korey 171,245.

Na zasadzie Ukazu Najjaśniejszego Pana z d. 21 Listopada (3 Grudnia) 1842 dalszy zarząd Górnictwem, z dniem 20 Grudnia 1842 r. (1 Stycznia 1843 r.) przeszedł do oddzielnego Wydziału przy Kommissji Rządowej Przychodów i Skarbu utworzonego.

T Y T U Ł VII i VIII.

Zarobki i Ubytki.

Osiągnięte korzyści z działań roku 1842 podług przyjętych dotąd zasad policzone, znaczuiejszą w samej rzeczy dają sumę zarobków, jak w roku 1841. Z uwagi wszakże na zapewnienie aktywom swoim niewątpliwego pod każdym względem ocenienia, wykazane zostały za rok 1842 w summie rs. 405,150 k. 4.

Taki jest obraz czynności Banku w roku 1842 dokonanych, który Bank pod sąd światłej Publiczności i rozstrząsanie Kommissji Umorzenia Długu Krajowego podaje.

w Warszawie d. 24 Kwietnia (6 Maja) 1843 roku,
Prezes Banku Polskiego, Rada Tajny (podp.) J. Tymowski.
Naczelnik Kancelarji, (podpi.) Łubkowski.

**O POTRZEBIE WZAJEMNEGO POROZUMIENIA SIĘ
W CELU UDZIELANIA SOBIE WIADOMOŚCI GO-
SPODARSKICH I FABRYCZNYCH, MAJĄCYCH
ZWIAZEK z NASZYM ROLNICTWEM.**

Bez wątpienia iż stowarzyszenia Agronomiczne szczegółowe i ogółowe, jak tego mamy przykłady w krajach ościennych, a mianowicie też Niemieckich, byłyby ku wzajemnemu porozumieniu się ziemian naszych najlepszym środkiem; gdy jednak zwrócimy uwagę na nasze teraźsze usposobienie w ogólności, pryznać musimy z pokorą, iż zamierzony cel nie zostałby osiągniętym, a to z wielu względów.—W kraju naszym podzielić można sposób prowadzenia gospodarstwa wiejskiego na trzy rodzaje.

Pierwszy jest zasadzający się głównie na skrupulatnej oszczędności, tak dalece, że nietylko odmówione jest sobie i swej rodzinie wszelkie uprzyjemnienie, ale i niezbędne potrzeby, do czeladzi i inwentarza, co trafnie opisał p. Kurowski w dziełku Wiadomości Gospodarskie każdemu rolnikowi niezbędnie potrzebne — przytaczając zdanie p. Petri w słowach: «miasta nasze spożywają woły, masła i słoniny zagraniczne.— Owce z zagranicy sprowadzamy, krowy, jeżeli niesprowadzone z Szwajcjarji, Tyrylu, za nie cenimy; konie nawet piękniejsze wierzchowe muszą być z zagranicy sprowadzane.— A my obok widoku wychudłych zwierząt, patrzymy ze składów opatrzonych zbożem, jak na dziedzińcu dragami podnoszą krowy, jak oblaża z wełny owca, więcej ród charta angielskiego, niż swój własny przypomina; jak konięta ustają w pługach i bronach, i narzekamy na srogość losów, bo Anglicy nie chcą płacić polskiego zboża tak drogo, jak je wtenczas placili, gdy innego nie mieli.»

Drugi rodzaj jest Panów, którzy pod bezpośredni zarząd oddali swoje gospodarstwo tak nazwanym ekonomom, którzy po większej części mało usposobieni, nie myślą nic więcej, jak tylko aby przez czas krótki pobytu swego na jednym miejscu, mogli jak największy zasób sobie zrobić. Przy takim postępowaniu ciż pp. ekonomi przymuszeni ludzjom z gospodarstwem styczność mającym zupełnie pobłażać, a pana starają się ludzie wszelkiego rodzaju racyjami.

Trzeci rodzaj dopiero jest gospodarzy, którzy czy to na mniejszych włościach, czy też na większych majątkach przez dozorców i zawiadowców gospodarujący, zawsze nie spuszczają z oka zaprowadzonego systemu, który się zasadza na starannej hodowli inwentarza, i troskliwej uprawie roli, bacznem obchodzeniu się z nawozami, zaprowadzeniu nasion pastewnych i innych najkorzystniejszych, a zawsze mając wzgląd, aby te nie były produkowane z ujmą miejscowego rolnictwa, na utrzymaniu budowli w dobrym stanie, pielęgnowaniu drzew wszelkiego rodzaju, zakładaniu zagajników i t. p., zwróciwszy uwagę przynajmiej, iż taki jest nowy i że potrzebuje znacznych nakładów i ciągłego obrotowego kapitału. Pytam się więc czy trzy rodzaje takie mogłyby się porozumieć przy zebraniach Towarzystw, zwłaszcza przy naszym polskim żywym temperamentem? Jakiż więc jest środek abyśmy mogli korzystnie porozumiewać się w zawodzie gospodarskim. Ja rozumiem, że nie inny na teraz, jak tylko przez rozpowszechnienie pism perjodycznych rolniczych.—Dwa u nas szczególnie rolnicze wy-

WIADOMOŚCI HANDELWE.

Z B O Ź E.

chodzące, są dostatecznymi, aby tylko więcej czytelników znalazły. Rząd nasz przez zaprowadzenie Instytutu Agronomicznego i nadanie mu rozciągniętych prerogatyw przekonuje nas, iż wszelkimi sposobami pragnie podnieść podupadłe u nas gospodarstwa. Jeżeli tylko wszystkie Władze właściwe przyjdą mu w pomoc—skutek może być najpewniejszy, a ten osiągnąłby się tym sposobem, jak mi się zdaje, skoro też Władze wpływem swoim postarają się zechcą o upowszechnienie pism rolniczych. Wszak nam piękny przykład daje pan Tieschowitz Landrat w W. X. Poznańskim (1) przez zbieranie w swym Peie wiadomości Statystyczno-przemysłowo-rolnych—co nam opisał p. K. G. znany w Przewodniku z tak interesujących artykułów. Dyrektorowie Resurs po prowincjach, wiele także mogliby się przyczynić do nakłonienia naszych ziemian do czytania pism rolniczych, dla których przedpłata tak umiarkowana, w stosunku ich nieocenionej wartości, nie będzie uciążliwą, chociażby też i dla posiadacza małego gospodarstwa, tylko trzeba trafnego zachęcenia, a skutek będzie niewątpliwy. (2)

Pisałem w Maju. J. Leszczyński z Bely w Gostyńskim.

(1) To co Landrat Tiesch w swoim, to samo inni Landraty czynią w swoich powiatach w całym X. Poznańskim. Wyciągi z ich prac nader ważnych czytać można bardzo często w Przewodniku Rolniczo-Przemysłowym, wydawanym w Lesznie.

(2) Nie domyślać się można p. Leszczyński jest mniemania, że u nas zawiązanie się towarzystw rolniczych na długopoprowadzone być winno rozpowszechnieniem pism rolniczych.—Zdanie to, jakby wbrew przeciwnie zdaniu p. Wolf, który nawet zorganizowanie służby czeladniczej folwarcznej zależnem czyni od stowarzyszeń, z całym przekonaniem o jego gruntowności zupełnie podzielam.—Jak przy zawiązku Roczników Gospodarstwa Krajowego, tak i teraz utrzymuję stale, że pisma periodyczne rolnicze powinny u nas wywołać wszystkie zdania, wszystkie zrobione dotąd usiłowania, i wszelkie zdolności krajowe. Póki to przekonanie nie stanie się niezbędną potrzebą wszystkich rozsądniejszych obywateli, i nie wzbudzi w nich chęci nie tylko czytania, ale i zastanawiania się nad swoim i drugich gospodarstwem, i nad miarą zależności tychże od wewnętrznych i zewnętrznych stosunków,—dotąd sformowanie u nas Towarzystwa rolniczego będzie bardzo trudne.—Zebrać wprawdzie osoby do stowarzyszenia bardzo łatwo, a nawet możeby chętnych ku temu na sta liczyć można—ależ chęć sama—ależ liczba osób nie stanowi istotę stowarzyszenia.—Jeśli cel przez wszystkich nie jest gruntownie pojęty, jeśli stowarzyszenie nie posiadają wszelkich zdolności, światła, nauki, doświadczenia, niezbędnie potrzebnych dla dopięcia tego celu—towarzystwo przedstawiać będzie wieżę Babel, w której będzie wiele słów, a może nawet i wiele pięknych obietnic, ale rzeczy, ale ostatecznego rezultatu bardzo mało, a może i nie zgoła. Jeśli zaś kto powie, że należy do stowarzyszenia znakomitszych ze swego światła i doświadczenia zebrać; wtedy zapytam kto to wyszuka i osądzi te znakomitości, kiedyśmy dotąd, my wieśniacy, wszyscy prawie milczeli, i żadnej oznaki wyższego życia o sobie nie dali?—Zacznijmy więc od poznania się na sobie, od ocenienia co, i jak wiele kto z nas zrobił lub zrobić może; nauczmy się różnić błyskotki od realnej wartości, a wtedy nie tylko skojarzenie towarzystwa, ale co większa, skuteczność prac

Szczecin, 16 Czerwca. — Pszenica ciągle jeszcze utrzymuje się w pokupie i w ciągu bieżącego tygodnia płacono starą białą szlaską po 53—54 talarów, starą złotą szlaską 51 talarów, złotą pomerańską po 54 tal., po których to cenach jeszczeby znaleźli się kupcy, ale bardzo mało jest sprzedających. Z żytem za to daleko jest ozięblej. Tylko bardzo ciężki towar którego na miejscu nie wiele się znajduje, płacony był wczoraj po 43 tal. i trudno jest taniej dostać, kiedy tymczasem w poprzednich dniach można było dostać po 42 tal. Teraz zaś za lżejszy towar 80—82 f. niedostanie więcej jak 40 tal. W ogóle rozporządzalny zapas żyta na miejscu jest niewielki i wynosi ledwo 5—600 wespłi. Na dostawy lipcowe i sierpniowe płać 39 tal., na sierpień i wrzesień tylko 38 tal. i na to mało jest kupców. Jęczmień i owies nie mają żadnego pokupu i nominalnie tylko liczyć można. Jęczmień wielki 31 tal., mały 28 tal. Owies 27 1/2.

i istotny pożytek ztąd dla kraju zapewni się.—Pracujmy zatem praktycznie i czytamy z uwagą—piszmy jak najwięcej o tem, co nas najbliżiej obchodzi, ale z poznaniem wszystkiego, co przed nami pisano i zrobiono—i nie dla tego tylko, aby pisać dla mody.—Obierzmy sobie, jak radziłem, za punkt zebrania Roczniaki Gospodarstwa Krajowego, a za lat parę, jak się wszystko dostatecznie rozświetli, jak się zgodzimy na główne i najistotniejsze zasady, łatwo z pomiędzy współpracowników samych, za pozwoleniem Rządu, wyrodi się Towarzystwo rolnicze, w którym bez zwykłych w licznych zebraniach sejmikowań, od razu przystąpić będzie można do dzieła. K. G. z Stani.

KURS GIELDY WARSZAWSKIEJ.

Dnia 23 Czerwca 1843.		żądają	dają
		R. s/k.	R. s/k.
I. W E X L E.			
Berlin 100 talarów	2 M.	—	91 95
Gdańsk 100 talarów	2 M.	91 80	91 50
Hamburg 300 m. k.	2 M.	139 50	139 20
Londyn fun. sterlin.	3 M.	—	6 34
Lipsk 100 talarów	2 M.	—	—
Moskwa 100 rub. srebr.	1 M.	99 50	99 25
Petersburg ditto.	1 M.	99 75	—
Paryż 300 franków	2 M.	75 —	—
Wiedeń 150 zł. reńskich	2 M.	98 75	—
Wrocław 100 talarów	2 M.	92 10	91 80
2. M O N E T Y.			
Rosyjskie Imperjały.		—	—
Holand dukaty nowe		—	—
ditto stare ważne		—	—
Frydrychsдоры Pruskie		—	—
Rosyjskie assygnaty.		—	—
Ausjyjackie bilety bankowe za 150 zlr.		99 —	—
3. P A P I E R Y.			
Listy zastawne białe, daw. bez kup. (†)		—	—
ditto ditto nowe		—	—
Oblig. skarbowe na zł. 1000		—	14 75
Obligacje cząstkowe na zł. 500		—	—

Wartość kuponu kop 1/6.